

Н.В. Гут

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

МОВЛЕННЄВА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ МІГРАНТІВ В ПОРТУГАЛІЇ

За даними місцевої Служби у справах іноземців та кордонів в Португалії проживає 388 731 мігрантів. Серед найчисельніших груп громадян можна виокремити бразилійців, виходців з Кабо Верде, а також українців, які за чисельністю своєї громади посідають третє місце [3, С. 73]. Як і кожна країна Португалія має свою політику щодо міграційних процесів. Тим не менш, влада Португалії висловлює бажання прийняти ще до 10 тисяч мігрантів для того, щоб полегшити країнам Євросоюзу ситуацію з міграційною кризою, а також покращити демографію в окремих регіонах своєї країни [2].

За статистичними даними приблизно 2% від загальної кількості учнів в школах Португалії є дітьми, які народилися у сім'ях іммігрантів. Якщо для дорослих діють національні плани адаптації та інтеграції, а у великих містах функціонують ще і державні центри, де поряд з іншою консультативною допомогою переселенцям надається і мовленнєва підтримка, то знайомство дітей із нерідною для них мовою розпочинається в освітніх закладах Португалії. Процес їх адаптації до нового соціально-освітнього середовища у багатьох випадках не відбувається в повній мірі, оскільки незнання мови та традицій іншої країни, нетолерантне ставлення з боку представників корінного населення створює перепони для ефективного навчання.

Як засвідчують дослідження, проведені у країнах Євросоюзу [1], ефективна мовленнєва підтримка учнів можлива за рахунок взаємодії кількох чинників:

- запровадження первинного оцінювання знань дітей перед тим, як вони починають їхнє навчання нерідною мовою;

- функціонування мовних програм, які б допомагали безболісно долати мовний бар'єр та сприяли б поглибленню знань учнів на протязі всього їхнього перебування у навчальному закладі,
- підготовка вчителів, здатних задовольнити освітні потреби дітей мігрантів та активізувати прагнення до навчання під час звичайних уроків та позакласної діяльності,
- налагодження співпраці із національними громадами, визнання важливої ролі рідної мови для збереження національної ідентичності особистості.

Португалія є багатонаціональною країною, але тут не існує поняття «національна меншина», а важливим є дотримання політики рівних можливостей та національного розмаїття. Мовленнєва підтримка дітей мігрантів в освітньому середовищі розпочинається в оточенні їхніх однолітків, оскільки вони зараховуються до класу разом із дітьми корінного населення. За допомогою додаткових уроків та індивідуальних занять з вчителем португальської мови діти переселенців отримують змогу досягнути того ж рівня знання мови приймаючої країни, що і їхні однолітки. Поряд з мовою країни проживання учні опановують інші іноземні мови (французьку, німецьку, іспанську). Нерідко залучення таких дітей до позакласної та позашкільної діяльності сприяє кращій адаптації у незнайомому мовному середовищі. Натомість вивчення рідної мови та збереження етнічної ідентичності залишається прерогативою громадських організацій та асоціацій мігрантів на території цієї країни. Програми з вивчення португальської мови для дітей мігрантів часто ігнорують лінгвістичні особливості їхньої рідної мови та не опираються на культурні цінності, набуті в рідній країні. Хоча реалізація двомовної освіти вимагає від держави підготовки достатньої кількості кваліфікованих вчителів та спеціалістів, здатних задовольнити лінгвістичні потреби іммігрантів, дослідження свідчать, що вивчення саме рідної мови залишається важливим чинником, здатним вплинути на поглиблення знань про лінгвістичні особливості мови приймаючої країни.

Список використаних джерел:

1. Naos (Professional Capacity Dealing with Diversity). – Режим доступу : <http://www.sirius-migrationeducation.org/naos/>
2. Portugal wants more refugees to help revive dwindling population. – Режим доступу : <https://www.yahoo.com/news/portugal-wants-more-refugees-help-revive-dwindling-population-032928040.html?nhp=1>
3. Relatório de Imigração, Fronteiras e Asilo 2015 (2016). Serviço de Estrangeiros e Fronteiras [online]. – Режим доступу : <http://sefstat.sef.pt>